

Rim Görnüşi Berkider — On Birinji San

Pygamberligiň Üç Gatly Ulanylyşyna Düşünmek: 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabry we Laodikeýa Adventizmi üçin Soňky Synag Prosesi

Jeff Pippenger
2024-08-30

1840-njy ýylyň 11-nji awgusty Miller tarapyndan kabul edilen düzgünleri tassyklaýşy ýaly, 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndan soň, görmek isleýänler üçin, Future for America tarapyndan kabul edilen pygamberlik ýörelgeleriniň Işaya kitabyň ýigrimi sekizinji babynda beýan edilişi ýaly, soňky ýagşyň hakyky Mukaddes Kitap usulyýeti bolandygy aýan boldy. Mukaddes taryhda beýan edilişi ýaly, özgertme çyzygynyň üstüne özgertme çyzygyny ulanmak 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryň 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynyň gaýtalanmasydygyny berkitdi.

Ylham onunjy bapdaky kuwwatly perişdäniň 1840-njy ýylda aşak inşi 2001-nji ýylda bolan Öz inşiniň nusgasy bolandygy görüldi. Yslamyň degişli pygamberligi amala aşanda, iki perişde hem aşak indi. Soňra erkekler bilen aýallar usulyýetiň täsiriligine jogap berendikleri sebäpli, hereket ösüp gitdi. Laodikýa ýagdaýyndaky Ýedinji Gün Adventizminiň ýolbaşçylygy 1989-njy ýylda, ahyrzaman wagtynda, geçilip geçildi; indi bolsa, Reb üçünji perişdäniň hereketini Öz soňky günlerdäki sözçüleri edip saýlap başlamagy bilen, şol ybadathana öz soňky synag döwrüne girdi.

Soňky günler üçin berlen düzgünleriň in esasy düzgünleriniň biri pygamberligiň üç esse ulanylyşy boldy. Esasanam şol wagtda üç hasratyň üç esse ulanylyşy 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndaky wakany şeýle aýdyň tassyklaýardy. Şol hakykat dogruçylyk bilen derňelende, şol döwürde ýürekleri hakykaty agtarýanlar tarapyndan Ýeremiýanyň “köne ýollaryna” alnyp barylýanlar, pygamberlik ýerine ýetmesiniň, şeýle hem üçünji perişdäniň hereketi tarapyndan kabul edilen pygamberlik düşündirişiniň düzgünleriniň dogrulygyny ykrar etdiler.

Ylhamyň dokuzynjy babyndaky birinji waýyň taryhyna degişli pionerleriň dogry düşünjesiniň Yslamy aňladýandygy görüldi. Ýalan pygamber Muhammet şol taryhyň şasy hökmünde görüldi. Şol taryhda Yslam Rim imperiýasyna hüjüm ederdi, we olaryň söweş usuly aýratynlykda duýdansyz hem garaşylmadyk ýagdaýda urmak hökmünde kesgitlenipdi. Şunuň bilen baglylykda, Yslamyň hut öz söweş usulyňyň “assassin” sözünüň etimologik köklerini berýändigini düşünilipdi. Şol taryhda Yslam Rimiň goşunlaryna zyýan ýetirjekdi, we şol döwür ýüz elli ýyllyk wagt pygamberliginiň çyzygy astynda tamamlanýardy. Şol wagt pygamberligi 1449-njy ýylyň 27-nji iýulynda tamamlananda, ikinji waýyň wagt pygamberligi we taryhy başlandy.

Ol üç ýüz togsan bir ýyl we on baş günden ybarat bolan, 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda tamamlanan başga bir wagt-peýgamberligi başlady. Şol taryhda Yslamyň pygamberlik işini wekilçilik eden hökümdar birinji hasranyň taryhynda Muhammet arkaly öňden şekillendirilen Ottmandy. Dokuzynjy bap ikinji hasranyň taryhynda Yslamyň Rimiň goşunlaryny öldürjekdigini aýdýar. Olar henizem duýdansyz we garaşylmadyk ýagdaýda hüjüm etmek arkaly alnyp barylýan söweş usulyňy dowam etdirerdiler, emma şol taryhda ilkinji gezek barut oýlanyp tapyldy we

ulanyldy; şonuň üçin ikinji hasra ganhoryň duýdansyz hüjümi bilen görkezilen söweş usulyny aňladýardy, üstesine-de ol partlaýjy serişdeleri hem öz içine alýardy.

2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda Yslamyň üçünji waýy partlaýjy serişdeler bilen birden Rimiň ruhy goşunlaryna urdy. Şol waka pygamberlik hakykatynyň birnäçe ugurlarynyň başlangyjyny belläpdi, emma ol aç-açan birinji we ikinji waýyň öňki iki şaýadynyň esasynda berkidilipdi. Şol waka, edil 1840-njy ýylyň 11-nji awgustyndaky Millerit taryhynyň kuwwatlandyrylyşy ýaly, ýagny ikinji waý baradaky Yslamyň pygamberligi ýerine ýetirilip, Ylham onunjy bapdaky perişde inende bolşy ýaly, üçünji waý baradaky Yslamyň pygamberligi gelende, onuň şol senede Ylham on sekizinji bapdaky perişdäniň inişini belländigini aýdyň görkezdi.

“Indi meniň Nýu-Ýorkuň umman tolkunly bilen süpürilip ýok ediljekdigi barada aýdan sözüme gelýärmimi? Men muny hiç haçan aýtmadym. Men şol ýerde gat-gat bolup beýik binalaryň gurylandygyna seredip: ‘Reb ýer ýüzüni elhenç sarsdyrmak üçin turanda, nähili gorkunç wakalar bolar! Şonda Ylham 18:1–3 sözleri ýerine ýeter’ diýdim. Ylham kitabyňyň on sekizinji babýa bütin ýer ýüzüne geljek zatlar barada duýduryşdyr. Emma Nýu-Ýorkuň üstüne aýratynlykda näme geljekdigi babatda maňa berlen anyk nur ýok; diňe şony bilýärim: bir gün ol ýerdäki beýik binalar Hudaýyň gudratly güýjüniň öwürip-döndermegi bilen ýykylar. Maňa berlen nurdan men ýok edilişini dünýäde bardygyny bilýärim. Rebden bir söz, Onuň gudratly güýjüniň bir degişi — we bu ägirt uly desgalar ýykylar. Biz hatda göz önüne-de getirip bilmejek derejede gorkunç wakalar bolar.” Review and Herald, July 5, 1906.

Future for America hereketi, görmäge islegli bolanlar tarapyndan, şol wagt Millerit hereketiniň paraleli hökmünde görüldi. Üçünji waýyň Yslamy şondan beýläk habaryň esasy düzüme bölegine öwürüldi. Ylham, Ylham kitabyňyň perişdesi inende, giçki ýagşyň geljekdigini açyk-äşgär öwretdi.

“Soňky ýagşy Hudaýyň halkynyň üstüne ýagmaly. Gudratly bir perişde asmandan inmeli, tutuş ýer ýüzi bolsa onuň şöhraty bilen ýagtyldylmaly.” Review and Herald, 21-nji aprel, 1891.

Ýahuda taýpasynyň Arslany soňky ýagynyň has giň düşünilişini açyp başlanda, Öz halkyny soňky ýagynyň esasy salgylanma nokatlarynyň biri bolan Ýowel kitabyňa alyp bardy. Şol pursatda 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndan soň bu harekete goşulan erkekleriň käbiri, Hudaýyň üzüm agajyny harap edýän, Gijäniň ýaryndaky Gykylygyň oýanşyna çenli baryp ýetýän Ýoweldäki mör-möjekleriň yslamy aňladýandygyny karar etdiler. Olar bu mör-möjekleriň Rimdigini görüp bilmediler ýa-da görmek islemediler.

Üç belanyň babatda pygamberligiň üç esse ulanylyşynyň ykrar edilmegi bilen ýüze çykan güýçli ýagtylyk, mör-möjekleriň Yslamy aňladýandygy baradaky olaryň talabyňa mukaddesleşdirilmedik mantyklaýyn daýanç goşdy. Hemişe bolşy ýaly, bir hususy teswir kabul edilenden soň, ýalan öňden goýlan pikiri goldamak synanyşygynda Mukaddes Ýazgylar zor bilen başga many berilýär. Öz garaýyşlaryny goldamak ugrunda eden işlerinde, olaryň nusga we onuň ýerine ýetmesi ýörelgesine düşünmändiklerini görkezdiler.

Teologik we bibliýa gözleglerinde “tip” we “antitip” diýen adalgalar, biri beýlekisini öňünden görkezýän ýa-da onuň kölegesini salýan iki elementiniň arasyndaky gatnaşygy beýan etmek üçin ulanylýar. Bu düşünje köplenç “kölege” we “asyl hakykat” diýen has giň kategoriýalaryň çägene

girýär.

Tip — Köne Ähtdäki bir waka, şahs ýa-da institut bolup, Täze Ähtdäki degişli bir wakany, şahsy ýa-da instituty önünden alamatlandyrýar ýa-da kölegesini görkezýär. Ol simwoliki önbaşçy hökmünde hyzmat edýär. Antitip bolsa tipiň berjaý bolmagy ýa-da hakykata öwrülmeğidir. Ol tip tarapyndan önünden kölegelenen hakykatdyr. “Kölege” we “asyl zat” düşünjesi tip bilen antitipiň arasyndaky gatnaşyga laýyk gelýär. “Kölege” (tipi) aňladýar, “asyl zat” bolsa (antitipi) aňladýar.

Şonuň üçin hiç kim sizi iýmit ýa içgi babatda, baýram güni, täze aý ýa-da Sabat günleri hakda ýazgarmasyn; çünki bular geljek zatlaryň kölegesidir, emma asyl mazmuny Mesihdedir. Koloseliler 2:16, 17.

Kanun geljek ýagşy zatlaryň kölegesine eýe bolup, zatlaryň öz beýanyňa däl; şonuň üçin hem olar tarapyndan ýylsaýyn hemişe hödürlenýän şol gurbanlyklar bilen oňa ýakynlaşýanlary hiç wagt kämil edip bilmez. Ýewreýlere 10:1.

2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndan soňra Joel baradaky jedelde we papalyk Rimiň dört mör-möjek arkaly alamatlandyrylyşynyň dogry kesgitlenilmegi, şeýlelik bilen Laodikeýaçy Adventizmiň barha öňe gidýän weýran edilşiniň çyzgysyny görkezýän meselesinde, şol mör-möjekleriň Rim däl-de, Yslamdygyny öňe sürýänler diňe bir üç hasratyň üç esse ulanylyşyna mukaddesleşdirilmedik bir üns bermek bilen çäklenmän, eýsem Rimiň antitypyna salgylanýan typlary-da görkezib, şol typlaryň hakykatda Yslamy kesgitleýändigini öňe sürdüler. Şeýle etmek bilen, olar ýa typ bilen antitypyň ýörelgesine hakykatdan hem düşünmändiklerine, ýa-da netijäni aklamak üçin typlary ýoýup görkezmegiň laýyk serişdedigine ynanýandyklaryna delil berdiler.

Rim baradaky häzirki çekeleşikde, Danieliň on birinji baby, on dördünji aýatyndaky “garakçylaryň” Amerikanyň Birleşen Ştatlarydygy baradaky nädogry pikire eýerýänleriň pygamberligiň üç esse ulanylyşyna hem-de görnüş bilen garşylykly hakykat ýörelgesine-de dogry düşünmeýändiklerine ýene-de bir gezek subutnama bar.

“garakçylar” diýilýänleriň Amerikanyň Birleşen Ştatlarydygy baradaky garaýşy eýeleýänler öz orunlaryny goldamaga synanyşanlarynda, häzirki zaman Rimiň, ýagny Rimiň üçünji görnüşiniň Amerikanyň Birleşen Ştatlarydygyny gümanan subut etmek üçin, üç Rimiň üç gatly ulanylyşyna degişli bir ulanylyşy peýdalanýarlar. Bilkastlaýyn ýalan şaýatlyk etmeýändiklerine we diňe pygamberligiň üç gatly ulanylyşynyň kadalaryna kör nadanlyk görkezýändiklerine ynanmak bilen, olar ilkinji iki Rime degişli bir pygamberlik häsiýetini ulanýarlar-da, Rimiň taryhyndaky bir häsiýetiň häzirki zaman Rimi kesgitleýändigini öňe sürýärler.

Butparaz Rim — Rim baradaky pygamberlik ýerine ýetmeleriniň üçüsiniň birinjisidir. Daniýel kitabyň sekizinji babynda butparaz Rim erkek jynsly kiçi şahadyr. Ikinji babynda butparaz Rim döwlet dolandyryşdyr. Daniýel kitabyň ýedinji babynda butparaz Rim on esse patyşalyga bölünýär.

Rimiň ikinji ýüze çykyşy papalyk Rimdir; ol sekizinji bapda zenan kiçi şahadyr, ikinji bapda bolsa din-syýasatdyr, ýedinji bapda bolsa küpür sözleri aýdýan we üç şahany kökünden gopardýan şahadyr. Butparaz Rim ýeke-täk bir güýçdür, emma papalyk Rim iki taraply bir güýçdür; ol

papalyk ybadathananyň butparaz Rimiň öňki syýasy gurluşlarynyň döwlet häkimiýetiniň üstünden höküm sürýändigini görkezýär. 1798-nji ýylda papalyk güýç ölümli ýarasyny aldy, emma ol ybadathana bolmagyny bes etmedi; ol diňe Mukaddes Kitabyň pygamberliklerinde janawar bolmagyny bes etdi, çünki onuň öňünden gözegçilik eden raýat häkimiýeti ondan aýryldy.

Ikinji Rim papalyk Rimdir, we ol diňe Hudaýyň Kitabyň pygamberliklerinde döwletiň güýjüni öz küfürli meýilnamalaryny amala aşyrmak üçin dolandyrmaga ukyply bolan wagtynda bir güýç (haýwan) hökmünde işledi. Birinji Rim ýeke-täk bir güýçdi, ikinji Rim iki görnüşli bir güýçdi, üçünji Rim bolsa üç görnüşli bir güýçdür. Rimiň üç ýüze çykyşy pygamberligiň her bir üç esse ulanylyşynyň tabyn bolan şol bir ýörelgeleri bilen dolandyrylýar. Pygamberlik taýdan üç hasrat, üç Babil, üç Rim we üç Ylýas bardyr. Nusga we antinusga nukdaýnazaryndan, üç esse ulanylyşlaryň haýsydyr biriniň ilkinji iki ýüze çykyşy nusgalardyr; olar pygamberligiň üç esse ulanylyşynyň antinushasy we mazmuny bolan üçünji ýerine ýetirişiniň kölegesini berýär.

Rim bilen baglylykda, ilkinji iki Rimiň aýratynlyklary olaryň ikisiniň hem — butparaz Rimiň-de, papalyk Rimiň-de — öz hökümdaryna Pontifex Maximus diýen ady berendigini görkezýär. Şonuň üçin häzirki zaman Rimiň hökümdarynyň ady Pontifex Maximus bolardy; bu at bolsa Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň hiç bir prezidentine hiç haçan degişli edilmändir. Ilkinji iki Rim, taryhyň özlerine degişli aýratyn döwründe tagtdaky häkimiýeti berkarar etmek üçin üç geografik päsgelçiligi ýeňip geçirdi. 1798-nji ýylda çenli Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň üç geografik päsgelçiligi ýeňip geçendigine hiç hili subutnama ýokdur.

Ilkinji iki Rim özleriniň ýokary höküm sürjek döwriň anyk görkezilen möhletine eýe bolupdylar. Daniýel on birinji bap, ýigrimi dördünji aýatda butparaz Rim bir “wagt” — ýa-da üç ýüz altmyş ýyl — höküm sürýän hökmünde görkezilýär; ol hem miladydan öňki 31-nji ýylda Aktiý söweşinden başlap, miladydan soňky 330-njy ýylda çenli şeýle etdi. Papalyk Rim bolsa, üç şah aýrylandan soň, 538-nji ýyldan 1798-nji ýylda çenli müň iki ýüz altmyş ýyl höküm sürýän hökmünde gaýtalap görkezilýär. Işaya kitaby, ýigrimi üçünji bapda Amerikanyň Birleşen Ştatlary simwoliki ýetmiş ýyl, bir patyşanyň günleri ýaly, höküm sürýän hökmünde görkezilýär, ýöne ol ýetmiş simwoliki ýyl höküm sürmeginden öň üç geografik päsgelçiligi hiç wagt aýyrmandy.

Häzirki döwürdäki Rim, Daniýel kitabyň on birinji bap, kyrkynjy — kyrk ikinji aýatlarynda günortanyň patyşasynyň, şöhratly ýurduň we Müsüriň üç geografik päsgelçiligini ýeňip geçýän hökmünde görkezilýär; şol üç päsgelçilik ýeňlip, Rimiň tabynlygyna getirilende, olar ajdarhanyň, haýwanyň we ýalan pygamberiň üçtaraplaýyn birleşigini emele getirýärler. Şeýle hem Ýahýa bize papalyk haýwanyň öldüriji ýarasynyň sagaldylýandygyny we ondan soň kyrk iki nyşanly aýlap höküm sürýändigini habar berýär.

Men onuň kelleleriniň biriniň ölümli ýaralanan ýaly bolandygyny gördüm; emma onuň ölümli ýarasy sagaldy. Bütün dünýä haýwanyň yzyndan haýran galyp gitdi. Olar haýwana güýji beren aždaha sežde etdiler; şeýle-de haýwana sežde edip: “Haýwana kim meňzäp biler? Onuň bilen söweşmäge kimiň güýji ýetýär?” diýdiler. Oňa beýik sözleri we küpürleri aýdýan agyz berildi; şeýle hem oňa kyrk iki aý dowam etmäge ygtyýar berildi. Ylham 13:3–5.

Ölüme getiren ýarasy sagaldylandan soň, kyrk iki nyşanlaýyn aý höküm sürýän wagşy Roman häkimiýetidir.

Ylham 13-däki pygamberlik guzynyňky ýaly şahly wagşy tarapyndan şekillendirilýän güýjüň “ýeri we onda ýaşaýanlary” papalyga sežde etmäge mejbur etjekdigini yglan edýär — bu ýerde papalyk “gaplaňa meňzeş” wagşy bilen nyşanlandyrylýar.... Köne hem-de Täze Dünýäde papalyk diňe Rim Ybadathanasynyň ygtyýaryna daýanýan ýekşenbe institutyna görkezilen hormat arkaly tagzym kabul eder.” Uly göreş, 578.

Butparaz, ilkinji Rim, Danyýel kitabyň on birinji bap, ýigrimi dördünji aýatyndaky ýerine ýetiriş hökmünde üç yüz altmyş ýyl iň ýokary agalyk etdi we muny Danyýel kitabyň sekizinji bap, dokuzynjy aýatyndaky ýerine ýetiriş hökmünde üç geografik päsgelçiligi aýyrandan soň amala aşyrdy.

Papal, ikinji Rim, Mukaddes Ýazgynyň birnäçe ýerleriniň ýerine ýetmegi hökmünde bir mün iki yüz altmyş ýyl dowamynda iň ýokary häkimiýet bilen höküm sürdi we muny Daniel kitabyň ýedinji bap, sekizinji hem-de ýigriminji aýatlarynyň ýerine ýetmegi hökmünde üç geografik päsgelçiligi aradan aýyrandan soň etdi.

Häzirki Rim Daniýeliň on birinji babyndaky kyrkynjy aýatda günortanyň patyşasyny ýeňýär, soňra kyrk birinji aýatda şöhratly ýurdy ýeňýär we kyrk ikinji aýatda bolsa Müsüri ýeňýär. Häzirki Rim Daniýeliň on birinji babyndaky demirgazygyň patyşasydyr.

Butparaz bolan birinji Rim yzarlayjy güýji bolupdy, papalyk häsiýetli ikinji Rim hem yzarlayjy güýji bolupdy; şonuň üçin häzirki zaman Rim hem yzarlayjy güýji bolar.

Amerikanyň Birleşen Ştatlary häzirki zaman Rimi tarapyndan amala aşyrylan üçünji yzarlamaga gatnaşar, ýöne bu Amerikanyň Birleşen Ştatlaryny papalyk häkimiýeti hökmünde kesgitlemeýär; ol diňe ahyrky günlerde Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň papalyk häkimiýeti bilen bolan gatnaşygynyň bir aýratynlygyny görkezýär.

Soňky günlerde Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň “seniň halkyňyň talaňçylary”dygyny öňe sürmek isleýänler, Amerikanyň Birleşen Ştatlaryny nädogry kesgitlemek üçin üç Rim baradaky üç gatly ulanylyşy peýdalanýarlar. Olar tarapyndan üç gatly ulanylyşyň çäginde ulanylýan nädogry usul, ilkinji iki Rimiň bir alamatyny kesgitlemäge we Rimiň özüniň däl-de, eýsem Rim baradaky pygamberlik alamatynyň üçünji Rimdigini tutanýerlilik bilen öňe sürmäge esaslanýar.

Olar Konstantiniň biziň eýýamymyzyň 321-nji ýylyndaky ilkinji taryhy ýekşenbe kanunyny, soňra bolsa papalyk Rimiň biziň eýýamymyzyň 538-nji ýylyndaky ýekşenbe kanunyny görkezmek bilen, ýakynda geljek Amerikanyň Birleşen Ştatlaryndaky ýekşenbe kanunynyň Amerikanyň Birleşen Ştatlaryny häzirki zaman Rim hökmünde kesgitleýändigini öňe sürýärler; munuň bilen birlikde, Danyýel tarapyndan aýdylan “weýrançylygyň ýigrenji zady” görünende gaçmak hakyndaky Isanyň duýduryşyny hem ýekşenbe kanuny bilen baglanyşdyrmak arkaly özleriniň nädogry ulanylyşyny garyşdyrýarlar. Isa tarapyndan aýdylan “weýrançylygyň ýigrenji zady” ahyrky günlerde iki sany ýekşenbe kanunyna ýşarat edýär, emma bu juda başga bir simwolizmdir, çünki ol haýwandan gelen belgiden gaça durmak barada däl-de, gaçmak barada berlen duýduryşdyr. Olaryň nädogry garaýşy

ahyrky günlerde iki sany anyk ýekşenbe kanunynyň bardygyny hatda asla nazara hem almaýar.

Şonuň üçin siz pygamber Danyýel tarapyndan aýdylyp, haraba öwren nejisligiň mukaddes ýerde durandygyny gören wagtyňyzda, (okaýan oňa düşünsin:) onda Ýahudyýada bolanlar daglara gaçsynlar; üçegiň üstünde bolan öýünden bir zat almaga aşak düşmesin; meýdanda bolan hem geýimini almaga yzyna dolanmasyn. Şol günlerde göwreli aýallaryň we emdirýänleriň halyna waý! Emma gaçyşyňyzyň gyşda-da, şenbe günü-de bolmazlygy üçin dogma ediň. Matta 24:15–20.

«Pygamber Danyýel tarapyndan aýdylan weýrançylygyň ýigrenji zady» Isanyň Öz halkyna beren bir alamatydy; bu alamat olaryň butparaz Rimiň Iýerusalimi gabap alyp, soňra biziň eramyzdan soňky 66-njy ýyldan 70-nji ýyla çenli aralykda mukaddes mekany we şäheri weýran eden geljekki harabalygyndan gaçyp çykmaly wagtyny görkezýärdi.

Isa diňleýän şagirtlerine ýüz dönderen Ysraýylyň üstüne geljek höküm-jazalary, aýratyn-da olaryň Mesihi ret edip haça çüýleýändikleri üçin üstlerine injek ar alyjy jeza barada ygylan etdi. Elhenç jemlenişden öň ýalňyşsyz alamatlar peýda bolmalydy. Gorkuly sagat duýdansyz hem çalt ýeterdi. Halasgär Öz yzyna eýerijilerine şeýle duýdurdy: «Şonuň üçin hem, pygamber Daniýel arkaly aýdylan haraplygyň ýigrenji zadynyň mukaddes ýerde durandygyny göreniňizde (okaýan düşünsin), onda Ýahudada bolanlar daglara gaçsynlar». Matta 24:15, 16; Luka 21:20, 21. Rimlileriň butparazlyk nyşanlary şäher diwarlarynyň daşyna birnäçe stadia uzalyp gidýän mukaddes ýere dikilende, Mesihiň yzyna eýerijileri halaslygy gaçmakda tapmalydylar. Duýduryş alamaty görünende, gutulmak isleýänler hiç hili gijä galmaly däldiler....

Iýerusalimiň weýran edilmeginde bir hem Hristian heläk bolmady. Mesih Öz şagirtlerine duýduryş beripdi, Onuň sözlerine iman edenleriň hemmesi wada edilen alamaty garadylar.... Olar hiç gijikdirmän howpsuz bir ýere — Iordandan aňyrdan, Pereýanyň ýurdunyň çägindeki Pella şäherine gaçdylar. Beýik Göreş, 25, 30.

538-nji ýyl golaýlaşanda, şol döwrüň mesihçileri butparazlygyň dini bilen ylalaşyga gitmek arkaly ýygnaýyň bozulandygyny aňladylar we Mesihiň duýduryşyna, şeýle hem resul Pawlusyň 2 Selanikliler kitabynyň ikinji babyndaky şaýatlygy arkaly berlen nura esaslanyp, bir mün iki ýüz altmyş ýylyň pygamberlik çölüne gaçyp gitdiler.

Emma Mesihiň gelmezinden öň, pygamberlikde öňden aýdylan dini dünýäde möhüm wakalar bolup geçmelidi. Resul şeýle diýdi: «Ne ruh arkaly, ne söz arkaly, ne-de guýy bizden gelen ýaly hat arkaly aňyňyzdan tiz sarsdyrylyp, howsala düşmäh; güýä Mesihiň günü golaý gelenmişin. Hiç kim sizi hiç hili ýol bilen aldarmasyn; çünki ilki dönüklük bolmasa we günä adamy, heläkçilik ogly aýan edilmezden öň, ol gün gelmez; ol garşy çykýar hem-de özüni Hudaý diýlip atlandyrylýan ýa-da sežde edilýän zatlaryň hemmesinden ýokarda beýgeldýär; şeýlelikde, ol Hudaýyň ybadathanasynda Hudaý hökmünde oturyp, özüniň Hudaýdygyny görkezýär.»

Pawlusyň sözlerine nädogry many berilmeli däldi. Oňa aýratyn ylham arkaly Mesihiň derrew geljekdigi barada Pawlusyň Selaniklilere duýduryş berendigi öwredilmeli däldi. Şeýle garaýyş

imanyň bulaşyklygyna sebäp bolardy; çünki köplenç lapykeçlik imansyzlyga eltýär. Şonuň üçin resul doganlary özünden gelýän ýaly beýle habary kabul etmezlige duýdurdy we soňra pygamber Daniýel tarapyndan şeýle aýdyň suratlandyrylan papalyk häkimiýetiniň entek ýüze çykyp, Hudaýyň halkyna garşy uruş alyp barjakdygyny nygtamaga dowam etdi. Bu häkimiýet öz heläk ediji we küpürli işini ýerine ýetirýänçä, ýygnagyň öz Rebleriniň gelmegine garaşmagy bihuda bolardy. “Heniz ýanyňyzda bolanymda bu zatlary size aýdandygymy ýatlamaýarsyňyzmy?” diýip, Pawlus sorady.

“Hakyky ýygnagy gurşap almaly bolan synaglar elhençdi. Hatda resulyň ýazýan döwründe hem “bikanunlygyň syry” eýýäm işläp başlapdy. Geljekde bolup geçmeli ösüşler “Şeýtanyň ähli güýç, alamatlar we ýalan gudratlar bilen, heläk bolýanlarda ähli adalatsyz aldaw bilen edýän işine görä” bolmalydy.”

Aýratyn-da, resulyň “hakykatyň söýgüsini” kabul etmekden ýüz öwürjekler baradaky beýanaty örän çynlakaýdyr. “Şeýlelik bilen,” diýip, ol hakykat baradaky habarlary bilkastlaýyn ret etjekleriň hemmesi hakda yglan etdi, “Hudaý olara güýçli azgynlyk iberer, ýalan söze ynansynlar diýip; şeýlelikde, hakykata ynanman, emma adalatsyzlykdan lezzet alanlaryň hemmesi höküm edilsin.” Adamlar Hudaýyň merhemeti bilen iberýän duýduryşlaryny jezasyz ret edip bilmezler. Bu duýduryşlardan ýüz öwürmegini dowam etdirýänlerden Hudaý Öz Ruhuny yzyna alýar-da, olary özleriniň söýýän aldawlaryna taşlaýar.” Acts of the Apostles, 265, 266.

Butparazlyk bilen ybadathananyň arasyndaky ylalaşyk şol döwrüň mesihçilerini papalyk Rimiň içinden aýrylyp çykмага alyp baran duýduryş nyşany boldy, ýöne belläp geçmeli zat şudur: Pawlusyň Isanyň gaçmak baradaky duýduryşyna goşan nurunyň özi, William Milleriň Daniel kitabyndaky “gündelik” diýen sözüň butparaz Rimi aňladýandygyna düşünmegine getiren şol bir parçadyr. Butparaz Rimiň saklaýjy bolup durmagy, soňra bolsa papalyk Rimiň tagta çykmagy üçin çekilip gitmegi baradaky pygamberlik gatnaşygy düşünilmeli hakykatdy, çünki şol pygamberlik gatnaşyklaryny ykrar etmezligiň netijeleri bu hakykaty söýmedikleriň üstüne güýçli azaşma getirjekdi. Uýamyz Waýt hem şol bir taryha ýüzlenýär:

Yhlasly bolmak isleýänler üçin ruhany lybaslaryna bürenip, ybadathana girizilen aldawlara we ýigrenji zatlara garşy berk durmak umytsyzlyga ýakyn gazaply göreşi talap etdi. Mukaddes Kitap iman üçin ölçeg hökmünde kabul edilmedi. Dini azatlyk baradaky taglymat bidgat diýlip atlandyryldy, ony goldaýanlar bolsa ýigrenilip, gadagan edildi.

“Uzak we agyr çaknyşykdan soň, wepaly azlyk, eger-de mürtede öwrülen ybadathana henizem özüni ýalandan we butparazlykdan azat etmekden ýüz öwürse, onuň bilen ähli birleşigi bozmak kararyna geldi. Olar, Hudaýyň Sözüne boýun bolmak isleýän bolsalar, aýrylyşygyň mutlak zerurlykdygyny gördüler. Olar öz janlary üçin heläk ediji ýalňyşlyklara ýol bermegi-de, çagalarynyň we çagalarynyň çagalarynyň imanyny howp astyna saljak görelde görkezmegi-de batyrçaýlyk bilen ret etdiler. Parahatçylygy we agzybirligi üpjün etmek üçin olar Hudaýa wepalylyga laýyk gelýän islendik ylalaşyga taýýardylar; emma olar parahatçylygyň hatda ýörelgäni gurban etmegiň bahasyna hem juda gymmada düşjekdigini duýdular. Eger agzybirlilik diňe hakykaty we dogrulygy eglşik etmegiň üsti bilen gazanylyp bilinýän bolsa, onda tapawut bolsun, hatda uruş hem bolsun.” The Great Controversy, 45, 46.

Soňky günlerde Amerikanyň Birleşen Ştatlary bilen papalygyň arasyndaky pygamberlik gatnaşygy, miladynyň 538-nji ýylyna çenli butparaz Rim bilen papalyk Rimiň arasyndaky gatnaşygy Pawlusuň kesgitlemegi arkaly nusgalanyp we aýratyn nygtalyp görkezildi. Rimiň üç esse ulanylyşynda butparaz Rim, harap ediji nejisligi gaçmak üçin alamat hökmünde kesgitlän Isanyň sözlerini ýerine ýetirdi, papalyk Rim hem Isanyň sözlerini ýerine ýetirdi. Waýt uýamyz Mesihniň sözleriniň ýene bir ýerine ýetmesini görkezýär.

“Şu wagt indi Hudaýyň halky üçin öz söýgüsini dünýä baglamak ýa-da hazynasyny dünýäde toplamak wagty däl. Irki şagirtler ýaly, biz hem çöl-beýewan we ýalňyz ýerlerde pena gözlemäge mejbur boljak döwrümüz uzakda däl. Rim goşunlarynyň Iýerusalime gabaw etmegi Ýahudadaky mesihiler üçin gaçmagyň alamaty bolşy ýaly, biziň milletimiziň papalyk sabadyny ýerine ýetirmegi mejbur edýän permany arkaly häkimiýeti öz eline almagy hem biziň üçin duýduryş bolar. Şonda uly şäherleri terk etmegiň, soňra bolsa daglaryň arasynda çet ýerde ýerleşen ýalňyz öýlere gitmek üçin kiçi şäherleri hem terk etmäge taýýarlyk görmegiň wagty bolar.” Testimonies, 5-nji tom, 464.

Mesihniň döwrüniň mesihçileri üçin bu duýduryş Iýerusalimden haçan gaçmalydygyny görkezdi. Başinji we altynjy asyrlarda bolsa, mesihçiler üçin şol duýduryş olaryň çöllüğe gaçmagyna getirdi.

Soň aýal çölün içine gaçdy; ol ýerde onuň üçin Hudaý tarapyndan taýýarlanan bir ýer bardy, şol ýerde ony müň iki ýüz altmyş gün bakmalydylar.... Aýala uly bürgüdiň iki ganaty berildi; ol ýylanyň ýüzünden, öz ýerine — çöle uçup barsyn diýip, şol ýerde bir wagt, wagtlar we ýarym wagt dowamynda iýmitlendiriler. Soň ýylanyň aýaly suw joşmasy bilen akdyryp äkitmek üçin, onuň yzyndan agzyndan derýa kimin suw çykardy. Emma ýer aýala kömek etdi; ýer agzyny açyp, aňdarhanyň agzyndan çykaran joşmasyny ýuwutdy. Şonda aňdarha aýala garşy gazaplandy-da, onuň nesliniň galanlaryna — Hudaýyň tabşyryklaryny berjaý edýänlere we Isa Mesihniň şaýatlygyna eýe bolanlara garşy söweş etmek üçin gitdi. Ylham 12:6, 15–17.

Isa her bir zadyň ahyryny şol zadyň başlangyjy bilen görkezýär, çünki Ol Alfa we Omega’dyr. Papalyk Rimiň taryhynda weýrançylygyň ýigrenji zady baradaky duýduryş, papalyk häkimiýetiniň mukaddes ýerde durýandygy ykrar edilende tanaldy.

Duýduryş Matta, Mark we Luka tarapyndan ýazga geçirilendir, we her bir ýerde sözleriň az-kem üýtgeşik görnüşi bar. Matta şeýle diýýär: “Şonuň üçin siz pygamber Daniýel tarapyndan aýdylan weýrançylygyň ýigrenji zadynyň mukaddes ýerde durandygyny göreniňizde”, Mark bolsa şeýle diýýär: “siz pygamber Daniýel tarapyndan aýdylan weýrançylygyň ýigrenji zadynyň degişli däl ýerde durandygyny göreniňizde”. Luka şeýle diýýär: “siz Iýerusalimiň goşunlar tarapyndan gabalyp alnandygyny göreniňizde, şonda onuň weýrançylygynyň golaýandygyny bilň. Şonda Ýahudadakilara daglara gaçmaga rugsat berilsin.”

Üç şaýatlygyň ählisi bilelikde degişli bolýar. Has anyk bir ulanylyşda, Lukanyň Iýerusalimiň goşunlar tarapyndan gabalandygy baradaky salgylanmasy, m.s. 66-njy ýylda butparaz Rim Iýerusalime garşy gabawyny başlan wagty, heniz Iýerusalimde bolan mesihileriň dessine gaçmalydyklary baradaky duýduryşy kesgitleýär. Matta tarapyndan “mukaddes ýer” baradaky salgylanma, Pawlusuň “günä adamy” diýip tanadan, “Taňrynyň ybadathanasynda oturyp, özüni

Taňry ýaly görkezýän” şahsy bilen gabat gelýär; şeýlelikde ol “weýrançylykly ýigrenjiň” papalyk taýdan berjaý bolşuny aňladýar. Markos bolsa, “weýrançylykly ýigrenjiň” durmaly däl ýerinde durandygyny kesgitleýär, we bu soňky günlerde Adventizme berlen gaçmak baradaky duýduryş bilen gabat gelýär. Duýduryşlaryň ikisi, duýduryşy okaýan her kimiň düşünmelidigi baradaky buýruk bilen baglanyşyklydyr, we olaryň ählisi şol döwrüň mesihilerini gaçmaga habardar etmelidi bolan bir alamaty beýan edýär.

“Öz halkyňyň garakçylary” diýilýänleriň Birleşen Ştatlardygyny öňe sürýänler tarapyndan nädogry görkezilýän üç gatly ulanyşyň ýalan tatbigy, “weýrançylygyň nejisligi” Birleşen Ştatlarda ýekşenbe günü baradaky kanun arkaly ýerine ýetirilende, şol wagt mejbury edilen ýekşenbe günü baradaky kanunyň Birleşen Ştatlary Häzirki zaman Rim hökmünde kesgitleýändigini görkezýär; sebäbi butparaz Rim hem, papalyk Rim hem öňräk ýekşenbe günü baradaky kanuny mejbury edipdi.

Şol nädogry ulanylyşyň meselesi şundan ybaratdyr: butparaz Rimiň ýekşenbe kanuny biziň eramyzdan soň 321-nji ýylda güýje girdi, emma butparaz Rimiň “weýrançylygyň ýigrenji zady” baradaky ýerine ýetirişi biziň eramyzdan soň 66-njy ýylda amala aşdy, ýagny b. e. s. 321-nji ýylyň ýekşenbe kanunyndan 255 ýyl öň. Şeýle hem, “günä adamy” ny emele getiren ylalaşyk Pawlusyň döwrüniň özünde eýýäm bolup geçýärdi; ol: “bikanunlygyň syry eýýäm işleýär” diýipdi, ýöne papalyk ýekşenbe kanuny dört asyrdan hem gowrak wagt soň geldi. Pygamberligiň üç esse ulanylyşynda ilkinji iki şaýat soňky günlerdäki üçünji ýerine ýetirişiň aýratynlyklaryny kesgitleýär. Soňky günlerdäki “weýrançylygyň ýigrenji zady”, iki taryhy şaýadyň we Mesihiniň sözleriniň Mukaddes Kitapdaky üç ýazgysynyň esasynda, ýekşenbe kanunyň mejbury berjaý etdirilişini däl-de, gaçyp gutulmak baradaky duýduryşy aňladýar.

Indiki makalada pygamberligiň üç gezek ulanylmagy bilen baglanyşykly berkidilen kadalaryň nukdaýnazaryndan bu ulanylyşyň näme üçin nädogrudygyny, hem-de Mesih tarapyndan berlen duýduryşyň çäginde ýekşenbe kanunyň kesgittenmeginiň pygamberlik taryhynyň nädogry görkezilmesi bolup durýandygyny seljerneris.

Butparazlyk bilen hristiançylygyň arasyndaky bu ylalaşyk pygamberlikde öňünden aýdylyşy ýaly, Hudaýa garşy durýan we özüni Ondan ýokary galdyrýan “günäniň adamsynyň” kemala gelmegine getirdi. Ýalan diniň şol ägirt uly ulgamy Şeýtanyň gudratynyň in ýokary nusgasydyr — onuň öz erkine görä ýeri dolandyrmak üçin tagta çykyp oturmak ugrundaky tagallalarynyň ýadygärligidir. Uly Göreş, 50.